Prieskum motivácií maturantiek a maturantov pri výbere vysokej školy

Renáta Hall
12.11.2026

Prieskum vznikol vďaka partnerom a donorom

PARTNERI

BRATISLAVA

IVP Inštitút vzdelávacej politiky

CodeBridge College

PRIESKUM PRE THERAPOLIS REALIZOVAL

focus Marketing & Social Research

PROJEKT PODPORILI

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne

NADÁCIA TATRA BANKY

NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI

ZSE

pwc

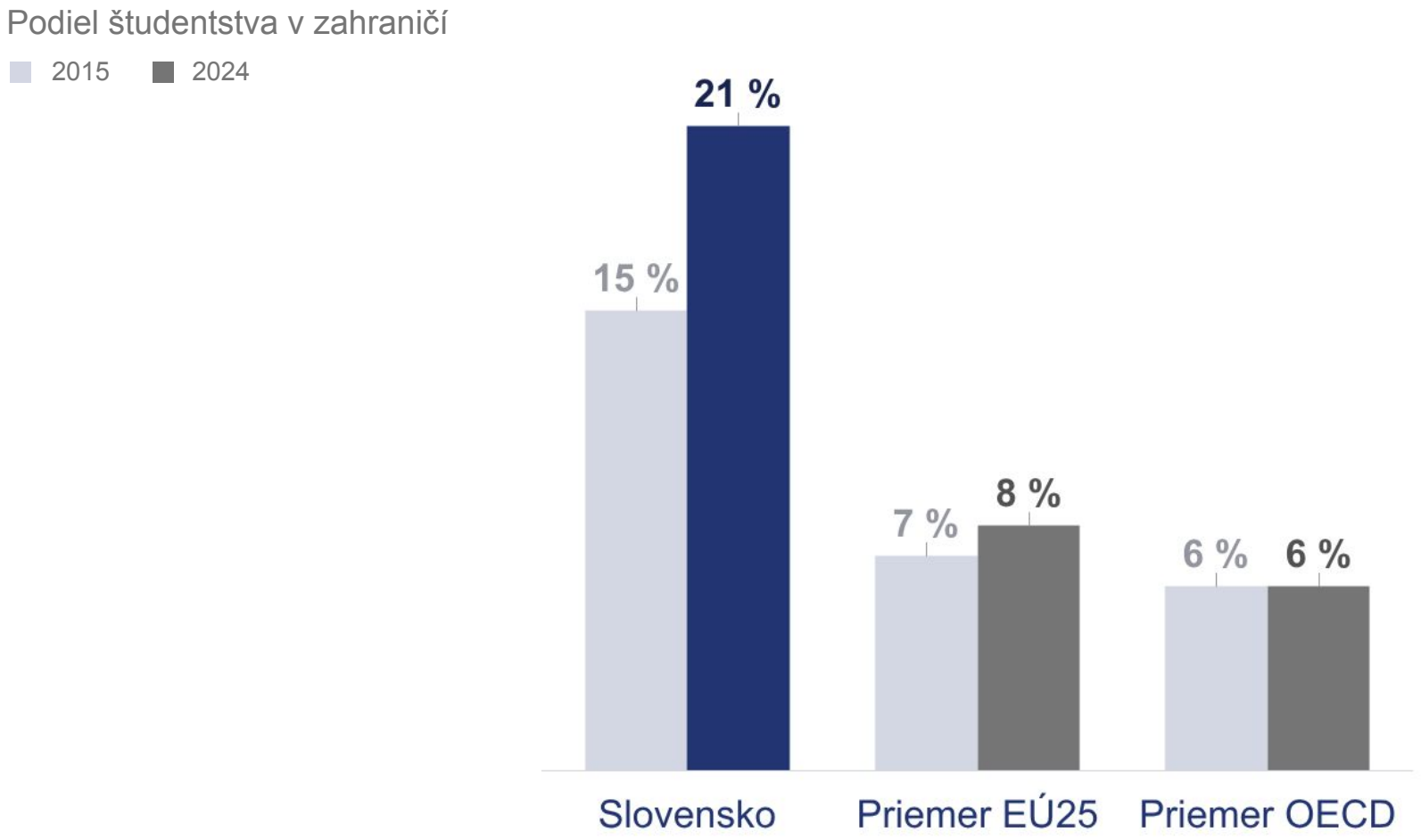
eduvalue

Digitálna koalícia

NECHCEM TU ZOSTAŤ PRETOVOLIM.SK

Donio

Masívny odliv študentstva pokračuje

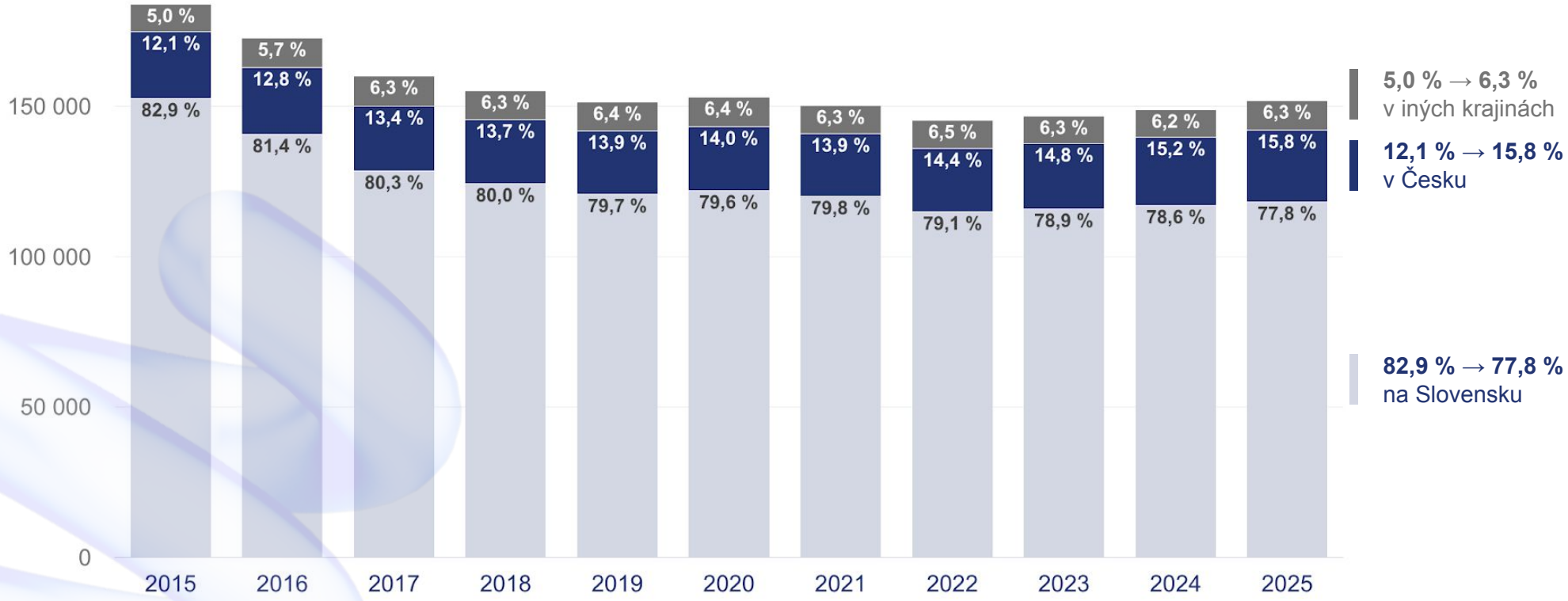

Zdroj: OECD, Education at a glance 2026

Therapeutis

Česko je najčastejšou zahraničnou voľbou slovenských vysokoškolákov

Vysokoškolskí študenti slovenského občianstva podľa krajiny štúdia, 2015–2025 (v stĺpcoch podiel v %)

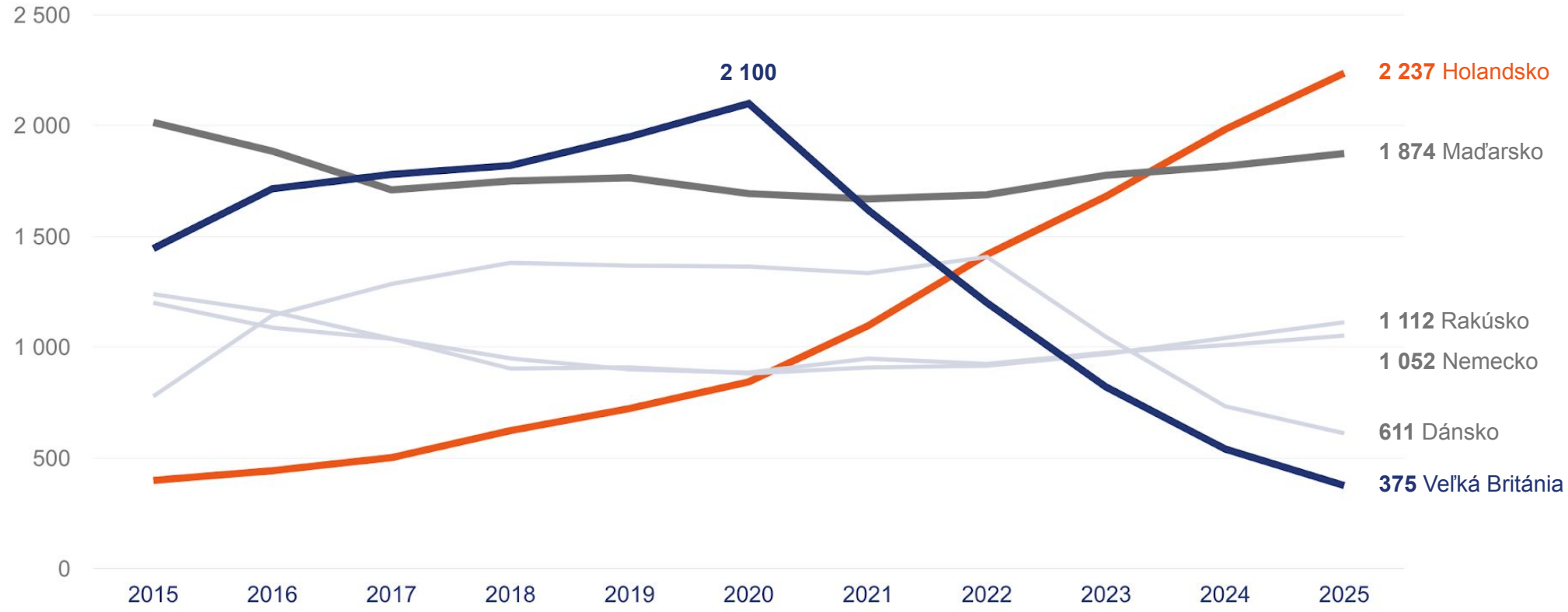

Zdroj: CVTI SR, Štatistická ročenka – vysoké školy; ČSÚ, Nuffic, KSH, Statistik Austria, BMFTR, HESA, UNESCO UIS.

Therapeutis

V Holandsku za desať rokov pribudlo päťkrát viac Slovákov, v Británii ich od roku 2020 ubudlo o 82 %

Študenti slovenského občianstva v ďalších krajinách mimo Česka, 2015–2025

Zdroj: Nuffic, KSH, Statistik Austria, BMFTR, HESA, UNESCO UIS.

Therapeutis

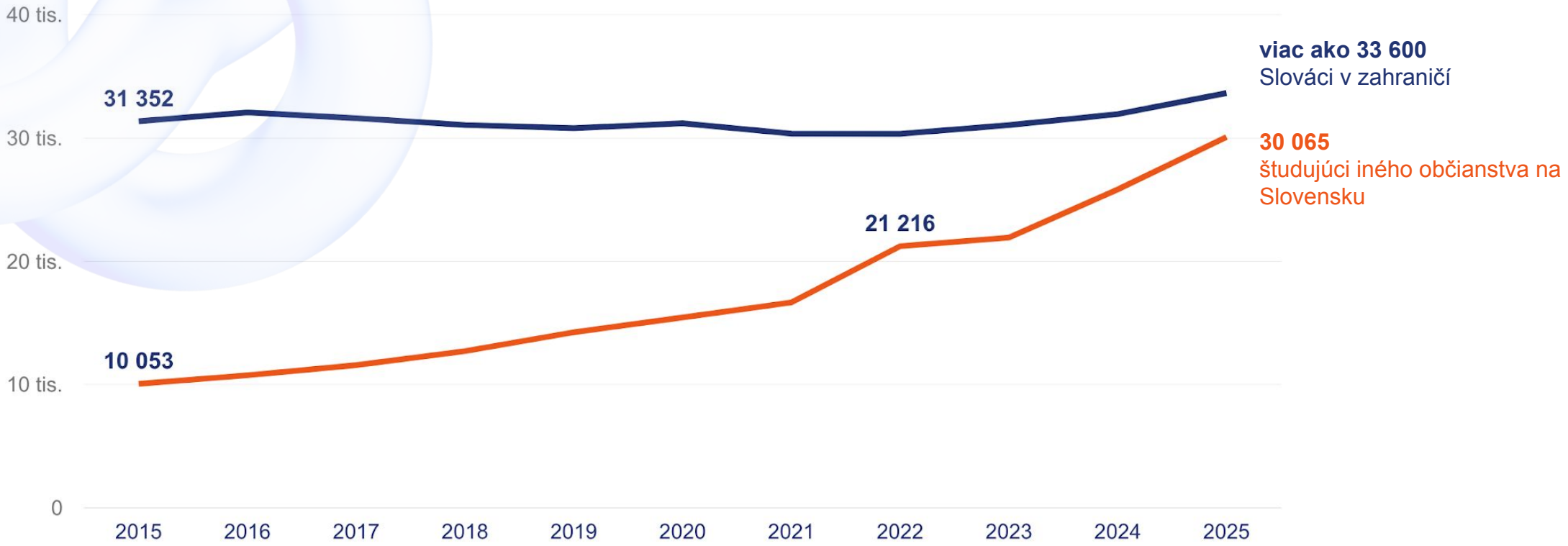
Dve tretiny našich študentov v Česku študujú na školách lepších alebo porovnateľných s Univerzitou Komenského

Umiestnenie v rebríčkoch	Podiel našich študentov v ČR	Vysoké školy v ČR	Porovnateľné školy v SR
do 700. miesta veľmi dobrá škola	**38,2 %**	Univerzita Karlova, Masarykova univerzita	žiadna
700. – 1000. miesto lepšia škola	**28,5 %** **spolu 66,7 % = 2/3**	ČVUT, ČZU v Praze, UP v Olomouci, VUT v Brne	**Univerzita Komenského**
1000. – 2000. miesto dobrá škola	**20,9 %**	11 vysokých škôl	7 vysokých škôl
bez umiestnenia	**12,4 %**	74 vysokých škôl	25 vysokých škôl

Podiel novoprijatých študentov slovenského občianstva v ČR podľa umiestnenia školy, 2025.
Umiestnenie je priemer v rebríčkoch QS, THE, ARWU a Leiden. Zdroj: DZS.

Nožnice sa zatvárajú: na Slovensku študuje už takmer toľko cudzincov, koľko Slovákov v zahraničí

Počet vysokoškolských študentov, 2015–2025

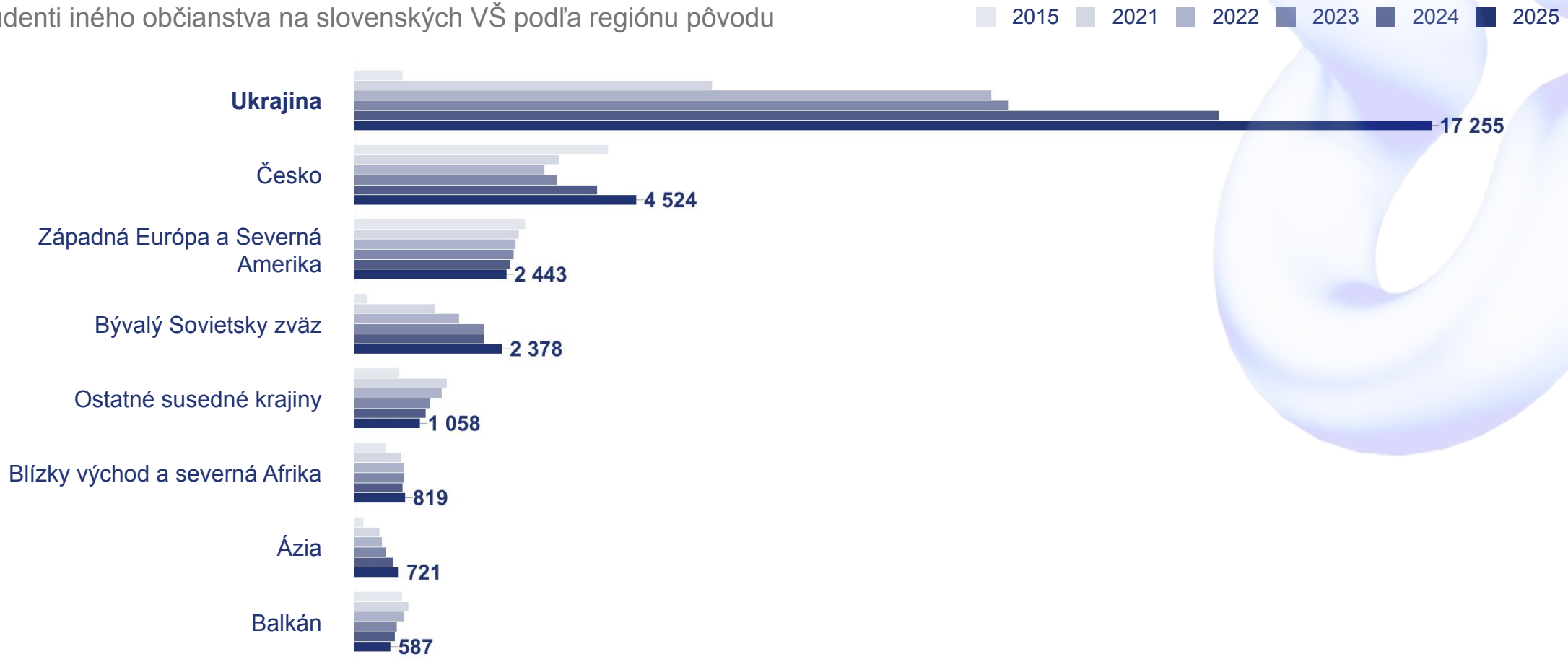

Študenti slovenského občianstva v zahraničí a študenti iného občianstva na slovenských VŠ. Zdroj: CVTI SR, Štatistická ročenka – vysoké školy; ČSÚ, Nuffic, KSH, Statistik Austria, BMFTR, HESA, UNESCO UIS.

Therapeutis

Zahraničných študentov ťahá Ukrajina

Študenti iného občianstva na slovenských VŠ podľa regiónu pôvodu

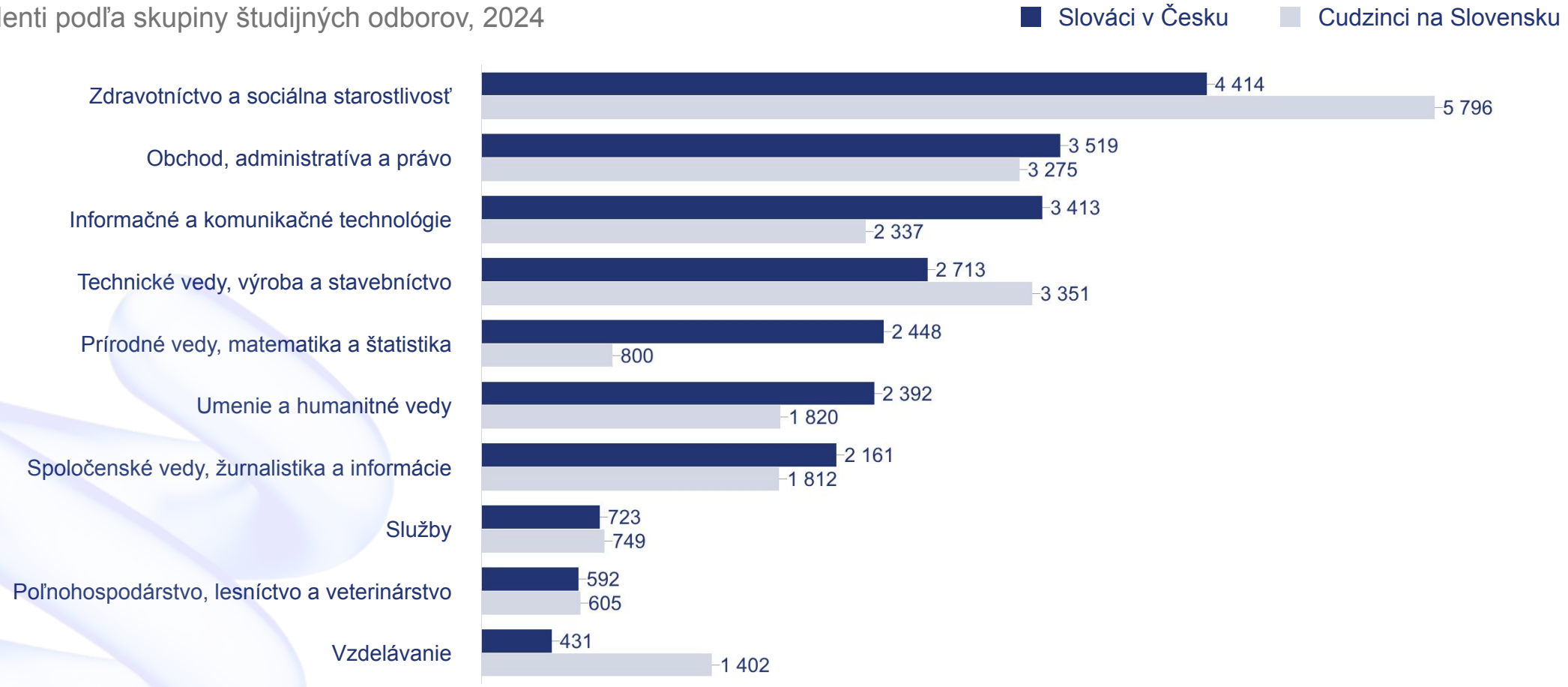

Študenti iného ako slovenského občianstva na vysokých školách v SR. Zdroj: CVTI SR, Štatistická ročenka – vysoké školy.

Therapeutis

Do Česka chodia Slováci na IT a prírodné vedy, k nám prichádzajú cudzinci najmä na zdravotníctvo

Študenti podľa skupiny študijných odborov, 2024

Rok 2024. Zdroj: ČSÚ, Studenti a absolventi vysokých škol v Česku; OECD, Number of enrolled students by field of education.

Therapeutis

Metodológia

O ZBERE

Prieskum Ako pritiahnuť talent realizovala agentúra Focus v termíne 30. 6. – 26. 7. 2026, N = 1 002; preferujú študovať v zahraničí (N = 166 základná vzorka + 195 boost), preferujú študovať na Slovensku (N = 836).

Dotazník bol identický s rokom 2024 + nové otázky o využití AI, podporných službách a bariérach, práci popri štúdiu a plánoch po štúdiu. Dodatočné otázky boli otestované.

PRIJATIE NA VYSOKÚ ŠKOLU

81 % opýtaných už malo rozhodnutie o prijatí, ďalších 12 % ho očakávalo

VÝBER VZORKY

Skríningové otázky

- maturovali tento rok a na jeseň plánujú pokračovať v štúdiu na VŠ

Kvótne znaky (definované IVP)

- kraj sídla školy, zriaďovateľ školy (štátne, cirkevné, súkromné), typ školy (gymnázium, SOŠ, iná), pohlavie respondenta
- dáta ku kvótnym znakom sú vo frekvenčnej tabuľke na webe
- výsledná vzorka reflektuje aj zastúpenie žiakov podľa veľkosti školy vychádzajúcej z počtu žiakov

Hlavné zistenia

01

Motivácie maturantiek a maturantov **sa** medzi rokmi **významne nezmenili**. Pre odchod do zahraničia je stále najdôležitejšie: **odporúčania od ľudí so skúsenosťou na SK, poznávanie nového**.

02

Dáta o odchodoch do zahraničia ukazujú, že **nepriaznivé trendy pokračujú**.

03

Motivácie výberu krajiny, mesta, školy a odboru štúdia spája **túžba zmysluplne sa uplatniť a mať prácu**.

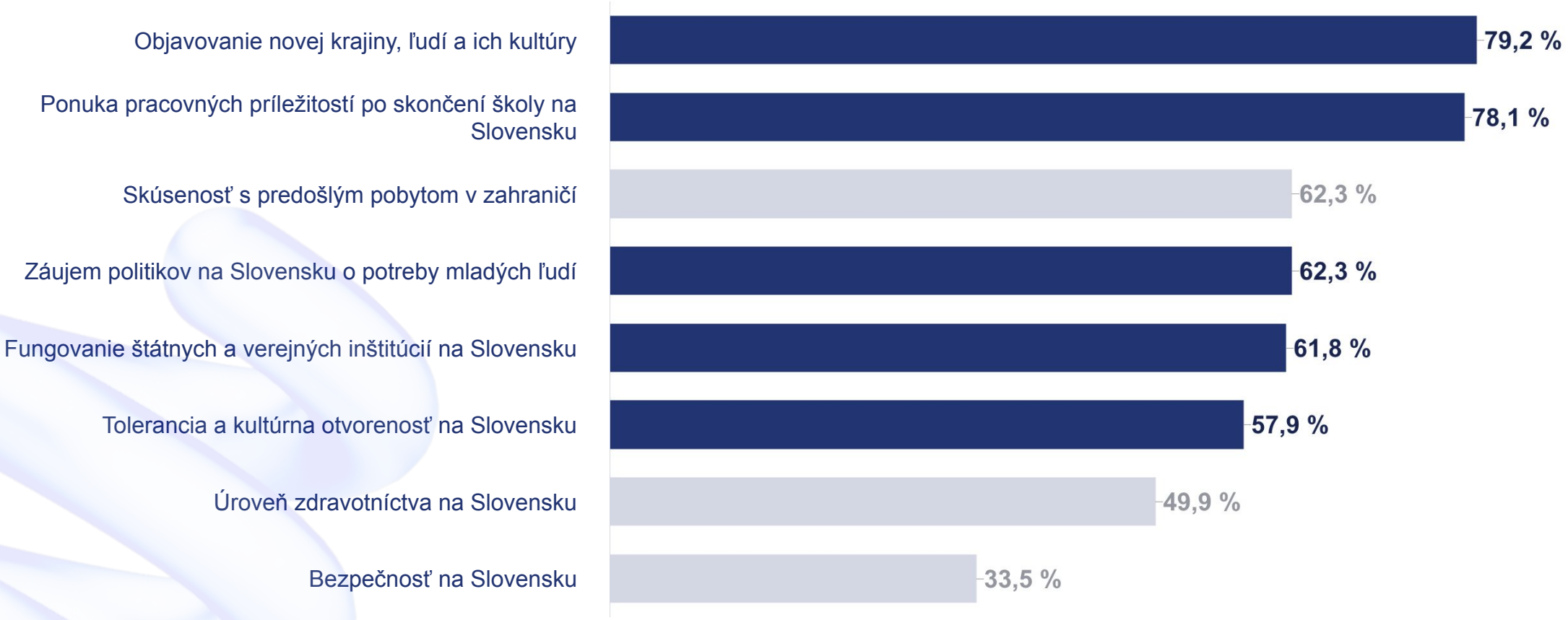
04

Výsledky nových otázok:

- využitie AI pri výbere VŠ štúdia: celkom dobré správy
- dôležitosť podpory pre študentstvo

Láka ich svet, doma im chýba perspektíva napĺňajúcej kariéry

Čo podporilo rozhodnutie študovať v zahraničí, v %

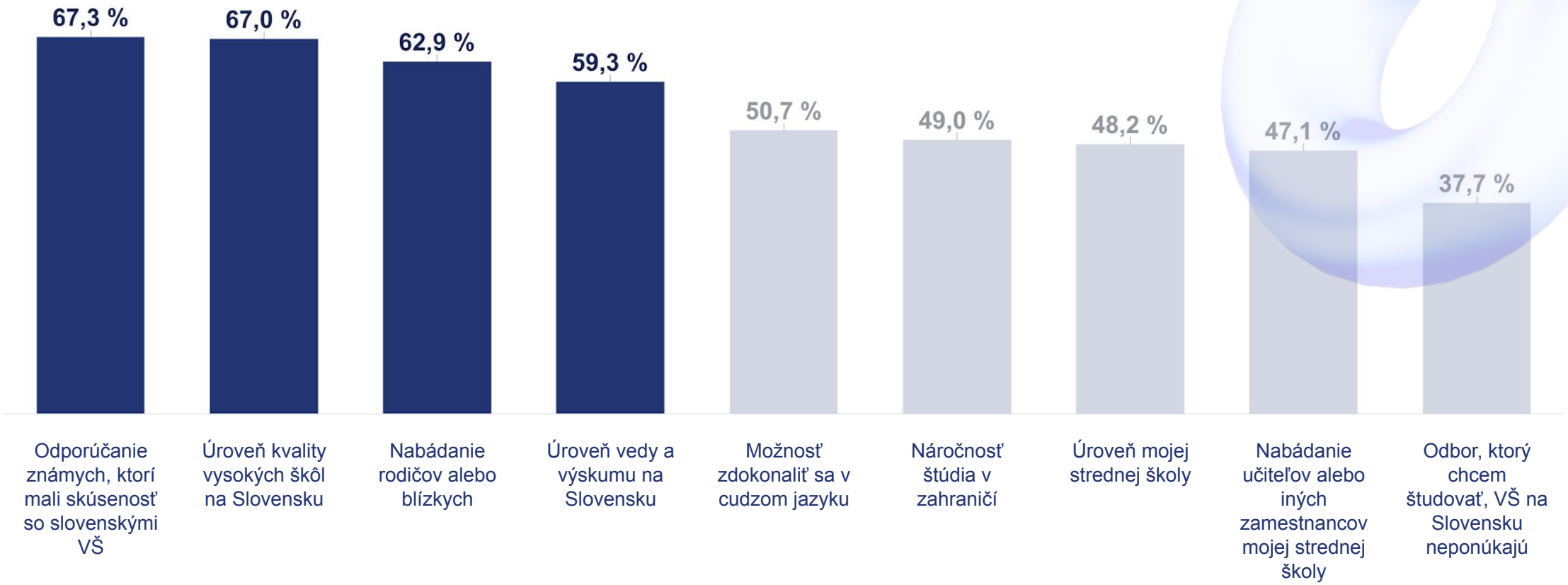

Q18 - Čo podporovalo štúdium v zahraničí z hľadiska Slovenska, N=361

Therapeutis

Najhoršiu reklamu robia slovenským vysokým školám tí, ktorí ich poznajú

Čo podporilo rozhodnutie študovať v zahraničí, v %

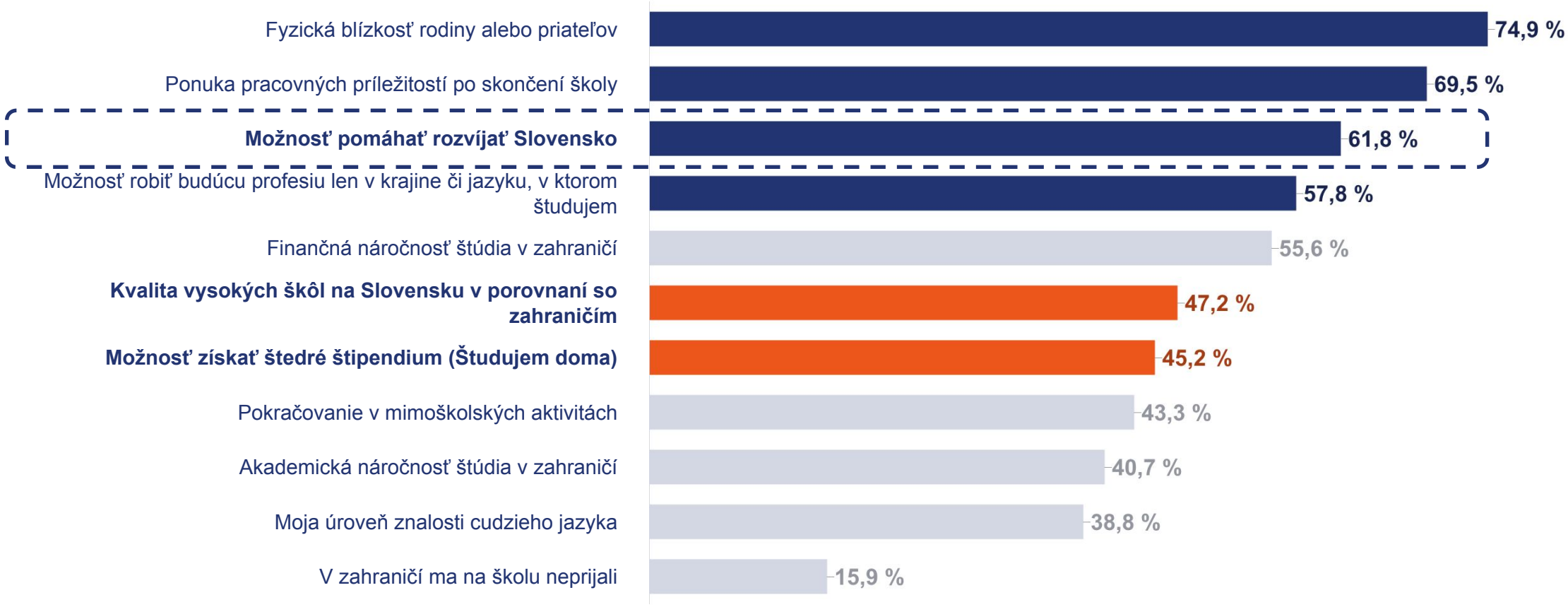

Q19 - Dôvody odchodu súvisiace s vysokou školou, N=361

Therapeutis

Doma ich drží rodina, práca a chuť pomôcť Slovensku

Čo podporilo rozhodnutie študovať na Slovensku, v %

Q22 - Dôvody zostať na Slovensku, N=836

Therapeutis

Študujem doma, Slovensko ma odmení

45 %

Pre tých, ktorí zostávajú, je štipendium **sprievodný dôvod pre štúdium na Slovensku** v druhej polovici rebríčka (45 %).

58 %

Väčšinu odchádzajúcich (58 %) **nepresvedčí**. Z tých, ktorí podmienky poznajú, ho za motivujúce považujú približne dvakrát častejšie tí, ktorí sa plánujú vrátiť, než tí, ktorí sa vrátiť nechcú.

14. zo 17 dôvodov

Pri výbere odboru je štipendium na 14. mieste zo 17 dôvodov.

top 3, ale naopak

Pre tých, ktorí preferujú Slovensko, no **magisterské štúdium plánujú v zahraničí,** sú štipendiá medzi troma najčastejšími podmienkami.

1 z 2 nepozná podmienky

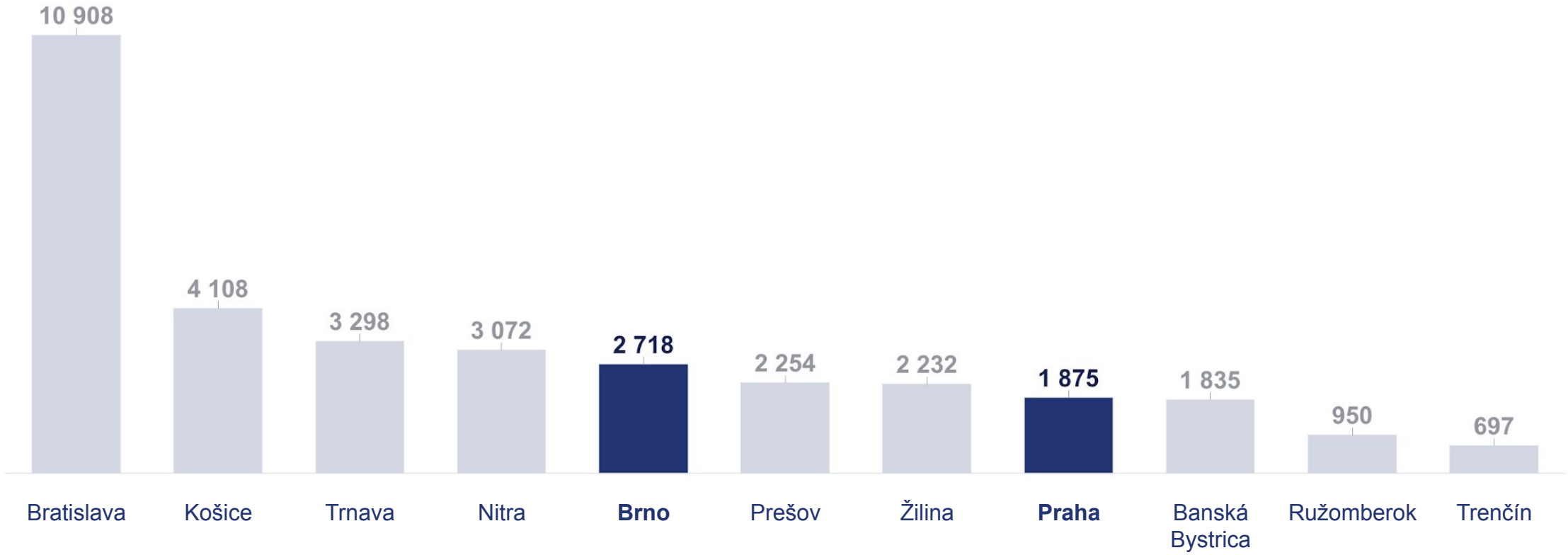
Približne **polovica respondentov nepozná podmienky**. Pätina až viac ako štvrtina tých, ktorým štipendium neprišlo motivujúce, vyčíta, že sa o udelení dozvedia až počas semestra.

motivácia sa nezmenila

Motivačná úloha štipendia sa medzi rokmi 2024 a 2026 nezmenila

Brno je piate najväčšie slovenské študentské mesto

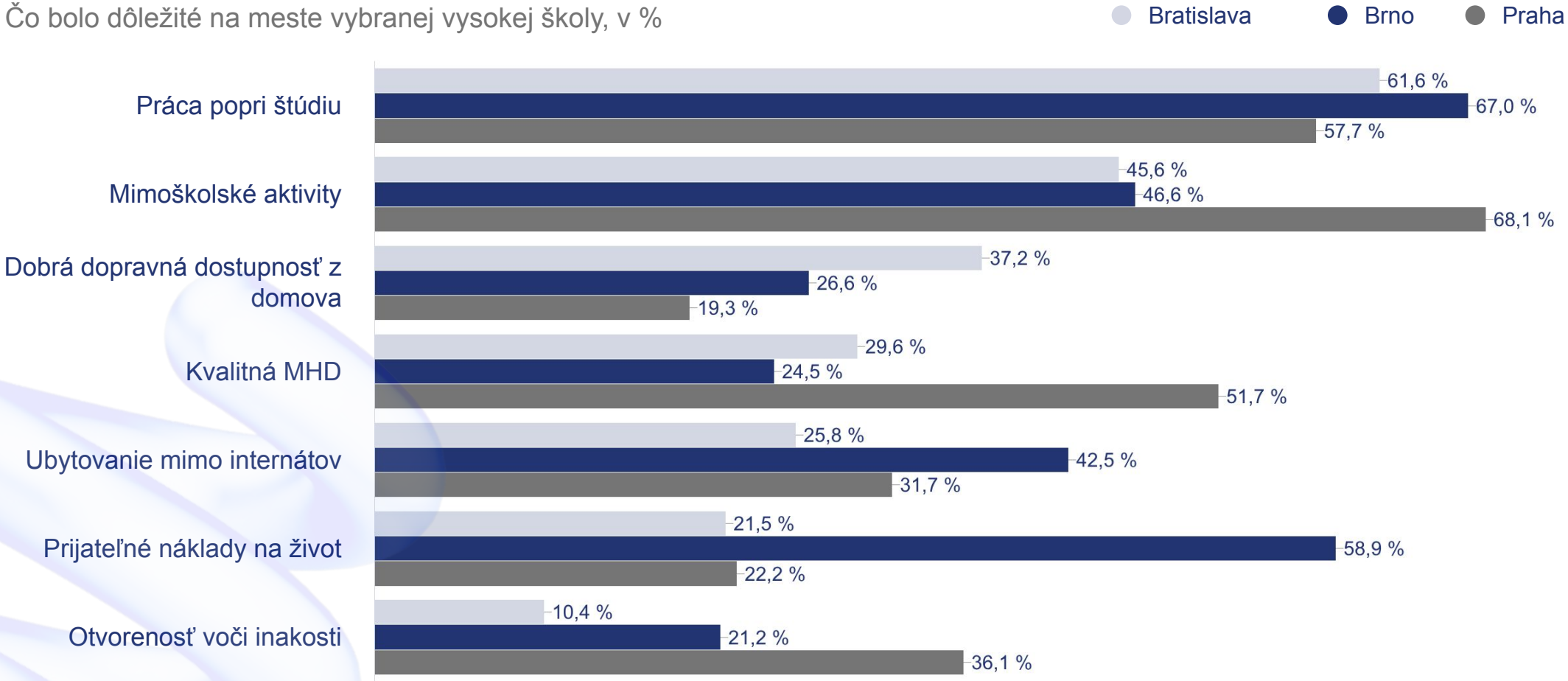
Počet novoprijatých vysokoškolákov v rámci miest, rok 2025

Zdroj: CVTI SR, Štatistika prijímacieho konania na vysoké školy SR; DZS (Česko).

Brno láka lacnejším životom, Praha dopravou a voľným časom

Čo bolo dôležité na meste vybranej vysokej školy, v %

Q23 - Čo bolo dôležité pri meste preferovanej VŠ, N=1002, preferujú študovať v zahraničí N=361, preferujú študovať na Slovensku N=836

Therapeutis

Kto chce ísť von, kladie na školu vyššie nároky

Čo je kľúčové pri výbere vysokej školy z hľadiska vzdelávacieho procesu	Preferujú Slovensko	Preferujú zahraničie
Ponúkané predmety v mojom študijnom odbore	**82,9 %**	89,2 %
Uplatniteľnosť absolventov školy	82,5 %	93,4 %
Reputácia/meno školy	78,0 %	**91,6 %**
Prepojenie štúdia na prax	73,9 %	86,1 %
Využívanie inovatívnych prístupov vo vzdelávaní (napr. diskusie, workshopy)	59,7 %	**78,9 %**
Ponuka študijného programu (odboru), ktorý sa nedá študovať inde/dá sa študovať aj na iných, ale menej dostupných školách	55,3 %	63,9 %
Pozícia školy v medzinárodných rebríčkoch kvality vysokých škôl	51,1 %	**81,3 %**

Q24 - Čo je kľúčové pri výbere vysokej školy z hľadiska vzdelávacieho procesu. Preferujú Slovensko N=836. Preferujú zahraničie, zákl. vzorka N=166

Therapeutis

Kto odchádza, chce moderné vzdelávanie

Čo bolo dôležité pri výbere školy z hľadiska priestorov a služieb, v %

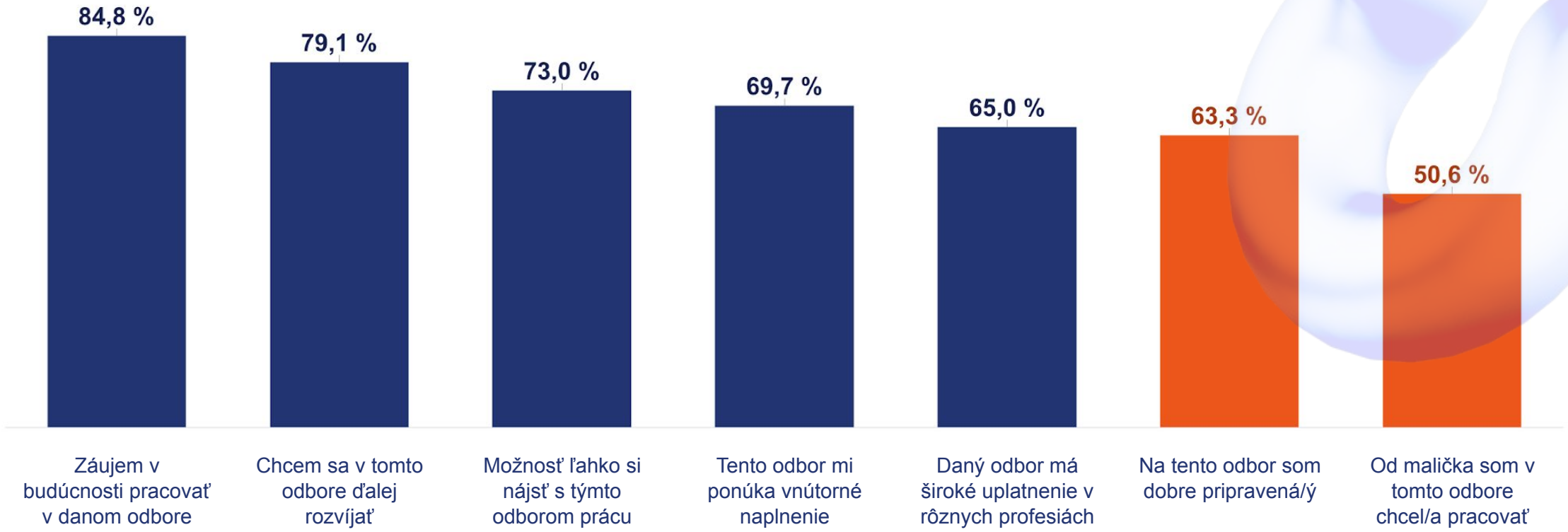

Q25. Akým spôsobom ovplyvnili Vaše rozhodovanie nasledovné služby a podpora pri výbere Vami preferovanej školy? a Q26 - Akým spôsobom ovplyvnili Vaše rozhodovanie nasledujúce aspekty priestorov a vybavenia pri výbere Vami preferovanej školy? Preferujú Slovensko N=836. Preferujú zahraničie, zákl. vzorka N=166

Therapeutis

Ako si žiaci vyberajú odbor

Jeden z hlavných dôvodov výberu odboru, 7 najčastejších zo 17, v %

Q32 - Prečo ste si vybrali práve tento odbor? (jeden z hlavných dôvodov), N=1002

Therapeutis

Žiaci (zatiaľ) nepodľahli AI

44 %

AI využila menej ako polovica respondentov

3 %

z nich uviedlo, že „AI zohralo zásadnú úlohu pri finálnom rozhodovaní“

27 %

z tých, čo použili AI, využilo špecializovaný AI nástroj na kariérne poradenstvo alebo výber školy

AI.1, AI.3, AI.4 - Využitie AI pri výbere štúdia, N=1002 (AI.3, AI.4: tí, čo AI použili, N=445)

Udržala by ich kvalitnejšia výučba a štúdium prepojené s praxou

Za akých okolností by zostali študovať na Slovensku, v %

Q41 - Za akých okolností by ste zostali študovať na Slovensku? (7 najčastejších z 13), preferujú študovať v zahraničí N=361, preferujú Slovensko a 2. stupeň plánujú v zahraničí N=399

Therapeutis

Ako znížiť odliv: úlohu majú vysoké školy, zamestnávatelia, mestá aj štát

Vysoké školy

- Kvalita vzdelávania – prepojenie na prax, nové odbory, zaujímavé predmety, inovatívne formy výučby, priestory a vybavenie pre výučbu
- Záujem spoznávať nové krajiny a kultúry – väčšia internacionalizácia
- Častejší a intenzívnejší kontakt so žiactvom
- Podpora a debarierizácia
- Podpora mimoškolských aktivít

Zamestnávatelia (nielen biznis)

- Lepšia komunikácia perspektívy na Slovensku
- Pomoc s prepojením vzdelávania na prax
- Pracovné príležitosti počas štúdia
- Prezentácia možností spolu s VŠ

Mestá

- Pracovné príležitosti
- Mimoškolské aktivity
- Kvalitná MHD

Štát

- Priestory a vybavenie pre výučbu
- Podporné služby a debarierizácia na VŠ
- Pracovné príležitosti pre študentstvo
- Zmeny v strednom školstve (zmysluplnosť učiva, metódy výučby, motivovaní učitelia, rozvoj záujmu o oblasti, kde chce štát mať viac absolventov)
- Kvalitnejšie spravovanie štátu
- Viac pozornosti pre potreby mladých
- Podpora mimoškolských aktivít

Therapolis

Ďakujeme

Celý prieskum nájdete na www.therapolis.sk

